

REDACȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună .. 2 "

Nr-ii de Duminecă pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un sir gammond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Pater Albert.

( ) Iese la iveală, că Apponyi Albert con-
tinuă a fi mare iezuit și de când a intrat
în partidul kossuthist, în care de altfel marea
mulțime o dau — calvinii.

Prin urmare lupul a schimbat numai par-
tidul, dar naravul și-l păstrează.

Intre altele se adevărește, că pe când el
încurajă obstrucția și îndemnă pe Unguri
să nu plătiască dare, el însuși plătește, pentru
că nu-i veniă, se vede, la socoteală să
se strângă darea după mai mulți ani și
să fie silit a plăti de odată sumă mai mare...
Ori că voi să fie bine și cu cei dela ofi-
ciul de dare.

Destul, că făcea altfel de cum vorbea
«civilor» de pretutindeni.

Dar, în fine, asta nu ar fi un păcat dintre
cele mai mari, ce a săvârșit.

Iezuitismul lui iese mai tare în relief din
următoarele cuvinte, pe cari le-a spus unui
redactor al ziarului vienez «Allgemeine
Zeitung»:

«In ce privește chestia militară, cred, că eră
mai bine, dacă nu se atingeau de ea; chestia
astă mai trebuia lăsată în pace câți-va ani. Dar
nu e greșeala noastră, că au adus-o în discuție
nainte de vreme. Guvernul a fost, care ne-a pro-
vocat la asta și în două rânduri: mai întâiu sub
Széll și apoi și mai hotărât sub Tisza.»

Iezuitul cel mai de frunte n'ar fi putut
vorbi cu atâta cinism.

Dar oare nu se știe chiar în străinătate
că Apponyi era prezidentul Camerii, care
sub Széll încurajă delegațiunile naționale

venite la Budapesta, ca să ceară comanda
ungurească? Nu Apponyi este oare autorul
memorandului secret (dat în publicitate de
«N. Freie Presse») în care se arată impe-
rios, că fără a da Coroana acele concesii
militare, guvernul nu mai e posibil în Dieta
și înaintea națiunii. Și după ce a căzut
pe chestia asta Széll, căci obstrucția încu-
ragiată de Apponyi comanda unguerească și
alte multe cerea, în cumvaie nouă sub
Tisza nu tot Apponyi susținea cele mai
extreme pretenziuni în armată? Și de ce a
eșit apoi din partidul liberal? Care e cauza
întrării sale în partidul kossuthist? În lupta
electorală cu ce deviză a intrat? Cine s'a
împotrivit mai tare ca partidele aliate sa
primească puterea fără a li-se da concesii
în armată?

Mare curagiu ori mai bine: mult cinism
are Apponyi când, cu toate acestea, nu se
rușinează să vorbească în felul de mai sus.

Ni-se pare însă că tocmai lipsa asta de
respect pentru adevăr a recunoscut-o de
mult M. Sa la contele Apponyi și de aceea
i-a întors spatele la balul de Curte și l'a
tratât totdeauna cu dispreț.

Și totuși acest mare iezuit are încă tre-
cere între Unguri. În tovarășia numită coa-
liție el duce tonul, cuvântul lui decide, toți
i-se supun.

De ce?

Fiindcă e orator, are cel mai cu timbru
bariton — desigur — pentru că nimeni ca
el nu se știe folosi de toate apucăturile ie-

zuite întru a convinge ori învinge pe ceice
nu-s de o părere cu el!

Se pare însă, că prevede și el primejdia
ce-l așteaptă la alegeri, pentru că tot în con-
vorbirea cu redactorul numitului ziar își
esprimă părerea că «dușmanii țării» — așa
ii numește pe sftnicii de acum ai Coroa-
nei — vor face tot posibilul ca să ne
moaie, dupăcum își esprimă și temerea că
«are să țină mult criza d'acum».

Ceace în interesul țării ar fi de dorit.
Pentru că numai moind bine pe acești ie-
zuiti păcătoși, se va face rânduială în țară.

**Ungurii din America mor pen-
tru patrie.** Sub acest pompos titlu «Arad
és Vidéke» scrie:

«Sângele apă nu se face și flacăra iubirii de
patrie arde și atunci când oceane despart pe fiu
de patrie. Din țara clasică a trezviei și iste-
țimei ne vine telegrama care în culori minunate
zugrăvește puterea miraculoasă a iubirii de pa-
trie. Ungurii din America au trimis adevăr lui
Kossuth Ferencz telegrama de mai la vale. In-
științează într'însa pe șeful luptei de indepen-
dență a țării, că la 17 Februarie au constituit reu-
niunea maghiară. Apoi urmează: «Ungurii din
America s'au jurat, că își oferă viața, sângele
și averea pe altarul patriei și pentru independența
ei vor lupta până la ultima picătură». Oh, câți
de acasă ar putea să învețe dela Ungurii din
străinătate».

Desigur: în primul rând Ungurii din
Arad, cari nu și-au primejduit de loc pielea,
ci când li s'a spus, că va fi miliție la adu-
nare, au renunțat s-o mai țină... De, putea
să se descarce vre-o pușcă!

ABUZUL de IUBIRE.

De IOAN SLAVICI.

Cele mai multe din simțemintele omenesci sunt
nu numai stări sufletești fie plăcute, fie dureroase,
ci totodată și izvoare de îndemnuri. În tocmai
precum cel chinuit de sete aleargă să-și găsiască
apă și să-și stâmpere setea, cel muncit de ură e
înselat de răzbunare și aleargă, ca să-și stâmpere
ura lovind pe cel urât, și dacă apa consumă
setea, fapta răzbunării consumă ura.

Iubirea, fie interesată, fie desinteresată, e și ea
nu numai o plăcută stare sufletească, ci totodată
și un izvor de îndemnuri binevoitoare. Ne bucu-
răm de cel iubit, ne simțim mângăiați când îl
știm mulțumit, îi dorim binele și ne dăm silința
de a-i face viața plăcută. Silința aceasta e măsura
iubirii și se dă pe față în dovezile de iubire: cu
cât mai mult iubim, cu atât mai mare ni-e silința
și cu atât mai multe și mai grele dovezile dăm
despre iubirea noastră.

Dacă ura se poate consuma prin fapta răzbu-
nării, se poate consuma și iubirea prin dovezile
de iubire.

Lucrul acesta e învederat mai ales fiind vorba
de iubirea interesată.

Iubim pe un prieten, care ne este fie folositor
fie plăcut prin inteligența și prin purtările lui, și
iubim pe femeia, care e înzestrată cu multe în-
sușiri nouă plăcute și poate să ne îndulciască

viața: nu mai încapă nici o îndoială, că iubirea
nu se stânge, dacă dovezile de iubire, pe care
avem să le dăm, trec peste măsura dreaptă.

E om nesocotit cel ce zice: «Dacă mă iubești,
fă-mi cutare lucru» și om înțelept cel ce răspunde:
«Fiind-că țin să te iubesc și de-aici înainte, nu
am să ți-o mai fac și aceasta».

Dovada de iubire o dau pentru mulțumirea mea,
și e învederat, că mulțumirea aceasta e și mai
viuă, și mai curată dacă dau dovadă fără ca să
mi-se fi cerut. Tot atât de învederat e, că mai
viuă e și mulțumirea celui ce primește dovezile,
pe care nu le-a cerut. E deci lipsit de bun simț
cel ce cere dovezile de iubire: omul cu minte le
primește cu mulțumire și le dă din propriul lui
îndemn.

Dacă e adevărat lucrul acesta când vorba e de
oameni mari, cu atât mai adevărat e fiind vorba
de copil.

Iubirea copilului numai interesată poate să fie
și abia încetul cu încetul, mai ales prin desvol-
tarea simțământului religios, devine desinteresată.
Foarte mulți, dacă nu chiar cei mai mulți oameni
abia la maturitate, ori după-ce sunt și ei părinți,
își dau samă despre iubirea părintească, de care
au avut parte, și încep să fie pătrunși de devo-
tament filial. Copilul iubește pe cel ce poartă
grijă de el și-l iubește numai potrivit cu purtarea
de grijă, și abia unele dintre fete au adevărat de-
votament față cu părinții lor.

Părinții sunt însă adeseori ispițiți a cere prea
mult dela copiii lor.

Păcatul oarecum organic al părintelui e să fie,
ca copilul lui să fie cel mai frumos, cel mai voi-
nic, mai cu minte, mai deștept și mai silitor din-
tre toți copiii, întru toate mai presus de alții, și
sporul în bine al copilului e cea mai mare mul-
țumire părintească, fericit e părintele când se
poate lăuda cu copilul său. Nu însă pentru mul-
țumirea noastră ni-au fost dați copiii, și purtarea
de grijă pentru dînșii e o sarcină frumoasă, dar
adeseori foarte grea, pe care avem s'o purtăm cu
îndelungă răbdare și tănguire, așa cum ni-s'a dat.

Dacă e adevărat, că iubirea noastră către copil
ne face sarcina aceasta plăcută, iar iubirea copil-
ului către noi ni-o face mai ușoară, e chestiune
de bun simț să nu facem nimic ce poate să slă-
biască iubirea și în noi și în copil. Slăbește însă
iubirea și în copilul, dela care se cere ceace pen-
tru el e prea greu ori poate chiar peste putință,
și în părintele, care nu primește dela copil dove-
zile pe care le cere.

Crescând, copilul ajunge să mai iubiască și pe
alții și să aibă slăbiciuni, și e în dezvoltarea lui
o fază, în care, stăpânit fie de iubirea către alții,
fie de slăbiciunile lui, el nu mai ține seamă de
dorințele părinților sei. Mai ales la vârsta aceasta
avem să fim cu deosebire cruțători față cu dîn-
sul, dacă e vorba, ca el să nu se depărteze de

MARE MAGAZIN

de articole de sticle de por-
țelan și vase de culină.

Cele mai moderate și de folos lucruri.

◆ S'A DESCHIS ◆

Arad, Pista Andrássy Nr. 16. (fost casa lui
Göbner).

Se vinde cu prețurile cele mai reduse

Rog P. T. public binevo-
iască a se convinge personal;
cercetarea magazinului nu
obligă pe nimeni la cumpă-
rare.

Szabó Albert

furnisor al curții cesare re-
gești.

Telefon pentru oraș și comit.
Nr. 429. 429 Nr.

De altmireli cei din America nu-s nici ei te miri ce viteji mari! Aşa, dela distanţă, când te desparte un ocean, e uşor să-ţi jertfeşti... sângele! Poftescă însă acasă!

«**Slawisch-rumänische Korrespondenz**» din Viena scrie cu datul de 2 Martie următorul articol:

Ministerul Fejérváry şi naţionalităţile. Pedepsele grele de temniţă dela 6 până la 10 luni, ce judecătoriile din Timişoara şi Oradea-Mare au enunţat în zilele din urmă asupra alor 4 jurnalişti români pentru articoli publicaţi în ziarele «*Tribuna*» şi «*Drapelul*», trebuie, fireşte, să producă cea mai mare decepţiune între naţionalităţile nemaghiare ale Ungariei. Dacă ministerul Fejérváry, fără conziderare la cele petrecute în timpul din urmă, continuă în contra naţionalităţilor era de persecuţiuni, inaugurată de antecesorii sei, atunci într'adevăr nu putem înţelege, cum va putea duce la bun sfârşit lupta, ce a început-o în contra coaliţiei maghiare? Şi în anul 1848 ar fi triumfat kosuthizmul, dacă toate naţionalităţile nemaghiare ale Ungariei, ca o falangă de fier, nu s'ar fi adunat în jurul steagului habsburgic. Baronul Fejérváry asemenea numai astfel se poate aştepta la înfrângerea lui Kosuth şi a coaliţiei sale, dacă va pricepe să câştige ajutorul naţionalităţilor în lupta aceasta contra ultraiştilor Maghiari. Ministrul-prezident ungar se înşală amar, dacă crede, că războiul în contra coaliţiei dânsul îl va putea termina victorios şi fără conlucrarea naţionalităţilor. Persecuţiunea presei române este un simptom îngrijorător şi nu va produce bun rezultat. Nădăduim, că Coroana va corigă încă la timp greşala premierului ungar şi prin un act al graţiei împărăteşti va scăpa pe jurnaliştii români dela aceea, ca să-şi ispăşiască credinţa lor către tron şi împărăţie în temniţele ungureşti.

Articolii istorici ai dlui I. Slavici, publicaţi în cele două din urmă numere de Sâmbătă ale «*Tribunei*» îi vedem

noi şi să-şi facă voile fie prin ascuns, fie cu o neruşinată nepăsare de noi.

Sunt porniţi pe calea căderii copiii, care au ajuns, să-şi zică «Dar pe tata şi pe mama n'o să-i pot eu mulţumi nici odată».

Omul înţelept nu cere dela nimeni dovezile de iubire, ci le primeşte cu mulţumire când ele i-se dau din îndemn curat şi cu toată inima; cu atât mai puţin poate să le ceară dela copilul, care nu prea e în stare să-şi dea seamă despre durerea, pe care o produce când le refuză.

Dela copil avem să le primim toate aşa cum ne vin, cele bune ca dar din prisos, iar cele rele ca lucru firesc. Il iubim fără îndoială mai mult, dacă ne face multă bucurie; dar el are nevoie de mai multă iubire şi de o mai stăruitoare purtare de grijă, dacă adeseori ne măhneşte, şi trebuie să-i şi dăm această mai multă iubire şi mai stăruitoare purtare de grijă, căci el nu e vinovat de a fi precum este şi numai prin neistovita bunăvoinţă a educatorului poate să fie îndrumat spre îndreptare.

H A Z.

Dorinţă şuchiată. Un rezervist (de ai cu opt săptămâni):

— Ei, ce drag mi-ar fi să fiu acum ţigan ceteraş!

Altul: De ce?

Cel dintâi: Şti, ministrul le-a oprit ţiganilor de a mai purta haine cătâneşti...

reproduşi cel dintâiu («O cruce de peatră») în «*Epoca*» dela 19 Februarie stil vechiu după cum dintre ziarele vieneze «*Gross Österreich*» de asemenea îi reproduce.

«**Hrvatski Dnevnik**», ziarul croat din Serejevo, în numărul dela 2 Martie se ocupă mai pe larg despre situaţia naţionalităţilor din Ungaria. Aşa în culori adevărate constituţia noastră. Vorbind despre libertatea atât de trimbiţată de foile maghiare, spre a arăta cum se execută faţă de noi, înşiră procesele din urmă ale «*Tribunei*» şi «*Drapelului*».

DEZBINAREA COALIŢIEI.

— Criza. —

Budapesta, 4 Martie.

După scrisoarea contelui Andrassy, după manifestul coaliţiei, toţi oamenii politici, mari şi mărunţi, se grăbesc a-şi rosti şi ei cuvântul lor asupra crizei. Ast-fel, apar zilnic scrisori de acestea, cele mai multe stereotipe şi fără valoare. În lipsa parlamentului ele sunt un pretext plăcut pentru oamenii noştri politici, de a se revoca în memoria şi atenţia lumii. Forma aceasta a scrisorilor este ori-cum mai avantajoasă şi mai puţin ingrată decât dările de seamă ale deputaţilor ţinute în faţa alegătorilor.

Presa le garantează un cerc mai larg de publicitate, ele îngăduesc mai multă grijă a fondului, o alegere mai bună a formei, şi ele scutesc pe oratorii mai slabi de greutatea discursurilor şi — leşt not last — ele îi mai scutesc şi de cheituelile inevitabilelor banchete.

Baronul Bánffy a ţinut deci să-şi fixeze şi el, punctul său de vedere. Scrisoarea lui are într'adevăr importanţă şi face sgomot. Afară de organele tributare persoanei sale («*P.H.*» şi «*P.N.*») cari nu gesesc destule cuvinte de laudă pentru el, scrisoarea lui a stîrnit o nemulţumire şi contrazicere generală în toată presa coaliţionistă. «*Budapesti Hirlap*», organul de căpetenie al coaliţiei îi impută, că el a dezertat din coaliţie şi a luat o atitudine ostilă acesteia. Într'un lung articol de fond, foaia aceasta, arată lipsa de consecvenţă a lui Bánffy, aducându-i învinuirile cele mai grele.

Importanţa manifestului lui Bánffy este, că el renunţă la orice concesiune naţională pe terenul militar şi primeşte ca un fapt împlinit convenţiile comerciale. A doua importanţă a lui este faptul că *ruptura dintre el şi coaliţie este inevitabilă şi evidentă.*

Ea a plutit până acuma latentă şi ca sub spuză, acum însă este manifestă şi incontestabilă. *Blocul cel formidabil şi de granit* al coaliţiei a crepat şi se va sparge în curând. Iată însemnătatea acestui eveniment. Înşiră «*Bud. Hirl.*» zice următoarele:

«Programul cel mai nou al baronului Bánffy nu-i altceva decât un program moderat al partidului progresist».

Manifestul lui Bánffy.

Bánffy constată cu regret suspendarea constituţiei şi a drepturilor naţionale. Datoria tuturor e, să caute calea spre împăcare, a cărei basă o conţine adresa majorităţii coaliate către regele şi dacă nu s'a putut încheea pacea, vina e a acelor sfetnici ai Maj. Sale, cari au dat adresei alt înţeles, decât cel intenţionat.

Adresa conţine ideile partidului său: înaintarea treptată naţională, pe bază *dualistă*. Ceia ce se poate ajunge numai prin schimbarea rolului dintre partide. Speră în o majoritate aderentă a programului său şi că el şi partidul său vor ajunge să facă pacea. Speră, că noul parlament va fi conchemat în termenul legal de 3 luni şi de aceea apelează la alegători să dea majoritate partidului nou, ca singurul capabil prin programul lui să aducă soluţiunea crizei.

Programul lui este: *Lărgirea dreptului electoral*, împărţirea de nou a *cercurilor electorale*, potrivit cu interesele naţionale (Ungureşti) — dându-se atenţiune mai mare oraşelor, ca centre ale vieţii de stat.

În chestia armatei el stă pe baza art. XII al legii din 1867.

«*Naţiunea*» are dreptul necontestat la «armata maghiară», ca întregitoare a armatei comune, — dar el ţine de *neoportună* *sulevarea chestiei militare*, pentru aceea el renunţă la *pretenziunile naţionale* (maghiare) în armată.

În chestia economică cere autonomia vamală, însă numai dela 1917, până atunci pregătire pe toate terenele, ca să nu fie prea mari zdruncinările când va începe autonomia vamală.

În chest. financiară: Din 1910 bancă autonomă ungară şi regularizarea valutei.

Apoi: Educaţie «naţională» (ungur) pe toate terenele.

Egalitatea deplină a tuturor confesiunilor, autonomie catolică, — ajutorarea egală a tuturor confesiunilor. — Cere apoi:

Colonizarea cu succes mai bun, de cât până aci, se înţelege «potrivit cu interesele «naţiunei»:

— *Investiţii mai mari* pentru împedecarea emigrării şi pentru dezvoltarea industriei «naţionale»;

— *Dare progresivă*, micşorarea dării de conzum, garantarea minimului de existenţă etc. etc.

Apoi: *Curte maghiară.*

Evident, că voeşte să ajungă cu ori ce pre la guvern.

Scrisoarea deschisă a lui Hieronym

El combate coaliţia şi dovedeşte cu multă iscusinţă, că rezistenţa pasivă păgubeşte mai mult statul decât guvernul. Ceea-ce-i interesant, este că el vorbeşte în numele partidului liberal cătra alegătorii saşi, el ştie că el nu a primit nici un vot românesc la alegerea dela Sebeş.

Remanierea cabinetului.

Ea preocupă încă opiniunea publică. Ministrul de instrucţie publică Lukács va fi înlocuit prin *Tost Gyula*. S'ar putea zice «*Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, der Mohr kann gehen.*» *Bihar Ferencz* titularul dela honveziune va fi înlocuit prin generalul *Gustav Jankó*, comandantul districtului de *Caşovia*. În sfârşit noul ministru de finanţe va fi *Dr. Hegedűs Ferencz* judecător la contenciosul administrativ. De asemenea îşi va părăsi postul sau *Dr. Vazul Popovici*, secretar la ministerul de finanţe, cel mai autorizat specialist în afacerile financiare din Ungaria. Urmaşul lui va fi *Benedek Sándor*.

Se afirmă că afară de aceştia îşi vor părăsi în curânt posturile, ministrul de interne *Kristóffy* şi ministrul de justiţie *Lányi*, al cărui urmaş va fi *Székely Ferencz*. Ministerul va fi transformat într'un minister împolitic şi imparlamentar. (Beamten ministerum).

Discursul lui Tisza.

Contele Tisza a rostit asară un discurs în clubul cetătenilor din cartierul al 4-lea (Belváros). El a exprimat încrederea, că opera lui Deák Ferencz va trăi şi va formă baza soluţiunei definitive a crizei. Să conlucrăm cu toţii, zice, spre a trezi naţiunea din visurile ei de astăzi şi să o readucem la baza dualizmului vechiu.

Alte scrisori deschise

Azi au mai apărut alte trei de acestea, cele două dintâiu (în ordine cronologică) sunt una a contelui Hadik Béla şi a doua a lui Návay Lajos, amândoi membri ai partidului constituţional (Andrassy). Amândouă sunt lipsite de importanţă.

Mai interesantă este scrisoarea ministrului de interne *Kristóffy*. Ea a apărut în limba germană într'o foie al cărui prim număr politic a apărut acuma.

În «*Bogsaner Zeitung*» deci se adresează *Kristóffy* către alegătorii săi, mulţumindu-le că în cercul lor flamura sufragiului universal a avut parte de prima calitate electorală.

El arată cum de atunci idea sufragiului universal a cerut tot mai mult teren. Astfel ea este aproape de realizare în Austria, în Rusia şi s'a realizat în Suedia. Cauza adevărată a crizei, ur-

mează ei, este dreptul electoral cel restrâns. Sufragiul universal singur va fi în stare să scoală țara din impasul acesta.

Suspendarea autonomiei comitatului Pesta.

Comisarul regesc *Rudnay Béla* a suspendat astăzi autonomia comitatului celui mai de frunte din țară, a comitatului Pesta. El a concediat pe vicișpanul *Beniczky Lajos* și a numit pe solgăbirăul *Csapó Lóránt*.

În motivarea acestui act se spune, că rezistența comitatului a agitat în măsură mare publicul și pe funcționarii lui încât aceștia au comis o serie întreagă de ilegalități. Minoritatea contrară rezistenței a fost terorizată și silită să se retragă.

Ședințele congregațiunii au fost ținute în mod neregulat și contrar regulamentului și prin forța brutală s'a împiedecat depunerea jurământului de fișpani. *Rudnay* declară, că a așteptat ca comitatul și funcționarii să se întoarcă pe calea cea bună, dar s'a înșelat. Agitația a crescut și mijloacele exercitive au continuat să fie aplicate. *Semnele anarhiei se ivesc.*

Intențiunile sale cele mai bune nu au fost luate însă în considerare și astfel în interesul ordinii și a păcii ei este nevoit să alege la acest mijloc.

Răzbunare!

Răzbunare! Ce cuvânt îngrozitor! Și vezi acest cuvânt e lozincă de acum înainte a puternicei coaliții!

Răzbuna-se-va asupra Camarillei pentru nedreptățile făcute față de mult cercata noastră patrie. Va da dovadă întregii lumi civilizate, că nu va suferi, nerăsplătită răpirea constituției. Despre marea acțiune a coaliției în aceasta privință *Népszava* scrie următoarele:

După-ce slujbele sfinte și rugăciunile din biserică, făcute de cei din coaliție, nu le-au întins nici un ajutor, domnii vor face acum o acțiune mai impunătoare. Marii proprietari, nobilii conții, și baronii jidovi, au hotărât să facă revoluție, adecă să dea un *banchet*.

Marea acțiune a fost pusă la cale de cele 3 casine: »Nemzeti Casino«, »Országos Casino« și »Lipótvárosi Casino«. Lucru de necrezut! Magnații din »Nemzeti Casino«, domnii clericali, au dat mâna cu bogații jidani din »Lipótváros«, ca în onoarea lui *Andrássy Gyula* să dea un splendid *banchet*.

Așa bobârnac demult nu i s'a dat Camarillei! Așa ceva nu s'a întâmplat nici odată în țara noastră. Aceasta nu e numai o învingere a democrației, ci tot odată o puternică protestare contra absolutizmului, contra răpitorilor constituției.

La *banchet* se vor conzuma mâncări unguerești cu ardei și vin de Tokaj.

Foile coaliției nu spun însă, că în a cui căpătină s'a născut această idee mare și sublimă.

Lucru de căpetenie e, că va fi *banchet*, unde se vor îmbătă și unde vor țineă vorbiri însuflețitoare.

Acțiunea va avea mare însemnătate și din împrejurarea, că e pusă la cale în luna lui Martie, deci în luna revoluției.

Așa dară Martie va fi mai bogată cu o faptă revoluționară. »Națiunea« poate fi mândră, că are astfel de conducători, cari și în timpul absolutizmului — îndrănesc să dea *banchet*, și, după obiceiul vechiu maghiar, să se — îmbete!

Resbunare mai crâncenă nici nu se poate pretinde dela ei.

Declarația clubului național.

Cetim în »Poporul Român«:

Din foile unguerești suntem nevoiți a scoate următoarea hotărâre, despre care se zice, că ar fi adus-o membrii clubului naționalist într-o ședință ținută Vineri, la care au luat parte domnii: Dr. Nicolae Comșa, Vasile Damian, Milan Hodza, Dr. Aurel Novac, Dr. St. C. Pop, Dr. Ioan Suciș și Dr. Aurel Vlad:

«Față de învinuirile ce se aduc în continuu foștilor deputați naționaliști, că aceia ar fi sprijinit guvernul antilegal» — foștii deputați români cu conștiința liniștită se provoacă de nou la ținuta lor de pe timpul desbaterii adresei către tron, când au declarat, că condițiunea principală a unei păci stabile este recunoașterea dreptului de dezvoltare a naționalităților pe teren politic și cultural.

«Până când parlamentul zidit pe baza stăpânirii de clasă, va împiedeca validitatea drepturilor poporului și a naționalităților — rezolvarea chestiunilor naționalităților nu se poate aștepta. Cauza, că deputații naționaliști au sprijinit moralicește guvernul lui *Fejérváry* este faptul, că în programul guvernului afară de votul universal, se cuprind și o serie de legi sociale, cari vor contribui la dezvoltarea stării economice și culturale ale poporului român».

Regretăm, că suntem de nou siliți a constata, că declarațiile clubului naționalist se comunică în primul rând foilor străine.

Noi nu știm nimic de vre-o adunare în Pesta a foștilor deputați și credem că publicațiunea din »Figyelő« (reprodusă de presa maghiară) este pur și simplu o mistificațiune.

Din România.

MM. LL. Regele și Regina vor pleca în străinătate la 10 Martie viitor.

Petițiunea Macedonenilor. Printre Români Macedonenii din Capitală circula o petițiune prin care se cere ministerului Cultelor, ca să prevadă în budget un preot român, pentru biserică grecească din București, care sa organizeze o școală pentru Aromâni.

Se știe că Româniii Macedonenii au contribuit cu sume însemnate la clădirea bisericii Grecești.

Noi proiecte de legi în cameră. Eri s'a împărțit la cameră următoarele proiecte de legi:

Proiectul de lege prin care se autorizează comuna Caracal a contracta un împrumut la Casa Creditului județean și comunal de lei 500.000, plătitibil prin anuități în termen de maximum 40 ani.

Acest împrumut se va întrebuița la canalizarea pârâului ce străbate orașul, facerea unui abator și efectuarea a diferite lucrări de edilitate, prevăzute în deciziunea consiliului comunal din ședința dela 23 Ianuarie. 1906.

— Proiectul de lege prin care ministerul finanțelor este autorizat a retrage din circulațiune monetele de nikel de 5, 10 și 20 bani negăurite; a demonetiza monetele de 1 ban de aramă pentru suma de lei 70.000 și monetele de 2 bani de aramă pentru suma de 130.000 lei. Asemenea a bate moneta de nikel găurită pentru o valoare nominală de lei 3.500.090 împărțită astfel: lei 600.000 în bucăți de 20 bani, lei 1.700.000 în bucăți de 10 bani, lei 1.200.000 în bucăți de 5 bani.

— Proiectul de lege pentru modificarea unor articole din legea »Ordinului Steaua României«, în sensul că s'a mărit numărul cadrelor ordinului pentru cavaleri dela 500 la 1000, ofițeri dela 300 la 720, comandori dela 120 la 200, menținându-se 60 mari-ofițeri și 20 mari-cruci; s'a hotărât ca gradele inferioare, cavaleri ai ordinului cu insemne de războiu, să beneficieze pe viitor de penziunile acordate lor ca grade inferioare, în cazul când ar deveni ofițeri; s'a mai instituit și o comisie de onoare, pentru cazul când un membru al ordinului s'ar face vinovat de o greșeală care i-ar atinge onoarea, al cărui verdict afirmativ va avea de scop ștergerea lui din controale.

— Proiectul de lege prin care se obligă întrebuițarea în bisericile ortodoxe, numai luminărilor de ceară adevărată de albine, fără nici un amestec cu alte materii. Fiecare luminare va trebui să poarte marea fabricantului, iar fabricanții vor fi obligați să plătiască în folosul casei bisericești o taxă anuală de 100 lei.

— Proiectul de lege prin care elevii școalelor de arte și meserii superioare și inferioare, ajunși la vârsta pentru a trage sorți, să fie repartizați la recrutare la atelierele militare ale statului adecă: la arsenalul armatei, arsenalul flotei și la orice atelier militar potrivit meșteșugului irecrutului.

Din străinătate.

Situația politică în Franța și Germania. Nesiguranța: acesta este singurul termen cu care se poate califica situația actuală.

Soluția conferinței dela Aigesiras depinde înainte de toate de la atitudinea Germaniei.

Jocul acestei puteri rămâne nepătruns, atâta este de îndoișos și divers. Acum câteva zile, respingerea propunerilor franceze în materie de poște, prezentarea unui proiect de bancă și opus celui al diui *Revol*, autorizau prevederi pesimiste.

De atunci, se manifestă, cel puțin în aparență, dispozițiuni mai împaciuitoare.

După știri din Germania, o luptă surdă se dă în culisele dela *Wilhelmstrasse* între influențe contrarii. Intransigenții, al căror șef este baronul *Holstein*, încearcă să loiască politica mai moderată a dlui *Bulov*. Ei au reputat un succes însemnat în numirea lui *Cirsky*, care a primit succesiunea baronului de *Richtofen* la ministerul de externe. Cancelarul nici n'a fost consultat pentru această numire și a mers până acolo încât a prezentat demisia. Iată cel puțin ce povestește *Harden* în revista »Zukunft«. Nu trebuie uitat, că acest polemist este un dușman al lui *Bulov*.

Pentru moment, nota presei germane e mai mult optimistă.

Este interesant ce a constatat că această evoluție a corespunde cu ședința biroului de *Conferința Aigesiras*.

Atitudinea Angliei la conferința maroccană. S'a pretins, că Anglia s'ar fi opus ca Franța să facă noi concesii Germaniei.

Această știre este neîntemeiată.

Anglia n'a făcut absolut nici o opoziție, din contră, ea va sprijini Franța până la capăt și o va urma în tot ce va face. Aceasta a fost atitudinea constantă a lui *Arthur Nicolson* la *Algesiras*.

E drept, că Anglia ar vedea cu regret pe Franța să meargă prea departe în generositatea sa față de Germania, dar ea nu se va opune nici de cum, căci nu voește să desconfieze cutare sau cutare demers.

Telegrame.

Osândirea la moarte a locotenentului Schmidt. *Ociacov, 5 Martie.* Judecătoria militară, după o dezbateră de patru zile, a osândit la moarte prin ștreang pe locotenentul *Schmidt*, iar pe un suboficer și alți doi mateloți cari au luat parte la revolta militară, i-a osândit la moarte prin glonț. După-ce i-s'a citit osânda, locotenentul a zis: »Rog ca Țarul, drept grație, să aprobe să fiu împușcat!...»

Personalul de pe corabia de război »*Pрут*« s'a răscolat și cere ca *Schmidt* să fie iertat.

NOUTĂȚI.

ARAD, 5 Martie 1906.

— **Sfântul Teodor**, care s'a serbat Sâmbătă a fost prilej ca unui tânăr și distins luptător din comitatul nostru, d-lui Dr. Teodor Burdan, avocat în Boroș-Ineu, rudeniile, amicii și stimătorii să-i facă manifestațiuni de iubire.

Ne alăturăm urărilor de bine exprimate.

— **Hirotonire**. P. S. Sa episcopul diecezan, a hirotonit Duminecă într-un preot pe diaconul Miron Moldovenescu, iar într-un diacon pe absolventul de teologie Nicolae Mihulin, profesor preparandial la institutul nostru din Arad.

— **Fanatizm religios**. Am scris deja despre fanatismul religios așa zicând epidemic care a erupt pe șesul Ungariei, cu deosebire în Kecskemét. Acest fenomen îngrijitor se poate atribui mai mult propagandei nazarenilor.

Preoții nazareni știu modul cum trebuie fanatizați credincioșii și la femei cu deosebire au ajuns la rezultate surprizătoare. Centrele propagandei nazarinene sunt Hodmezövásárhely, Nagykörös și Kecskemét.

De aici pornesc la drum și umblă din sat în sat apostolii cu putere sugestivă nazarineni.

E un formal hipnotism acesta, căruia se supun mai de regulă indivizi cu nervi ruinați și sufletul neliniștit. Astfel e esplicabil faptul, că între nazareni s'au ivit earăș mai multe cazuri de nebunie fanatică. Până când aceste cazuri s'au ivit numai câte unul ici-colo, nimeni nu le-a dat atențiune. Au atras însă atențiunea autorităților și a medicilor faptul, că șir întreg de nebuni au ajuns în spitale cu aceeași manie. Fiecare vedează pe Christos personificat; și cu ochii întorși spre cer zile întregi o duceau într-o rugăciune și aveau groază de contactul cu oameni.

Numai în Kecskemét s'au ivit asemenea treizeci cazuri și în Dumineca trecută patru femei au fost iarăși internate, una dintre ele, cu numele Hoszú Roza e mama a cinci copii și i-a erupt nebunia în stradă. S'a dovedit că toate sunt de confesiunea nazareană, astfel dar religiunea trebuie să fie în legătură hotărâită cu nebunia lor. Dovește ș'aceea, că la fiecare a erupt mania în urma serviciului divin în casa preotului *Gombár* Lajos. Acest preot e de altfel un simplu croitor. Poliția la cererea medicilor, a pornit cercetare. Căpitanul Zinay a ascultat o mulțime de martori și s'a constatat, că sub decursul serviciului o hipnotizare ar fi cauza nebuniei. A mai constatat ș'aceea, că serviciul nazarean nu e un lucru chear așa ușor cum se credeă până acum.

Principiul național în muzică.

De Isidor Ieșan, Seraiavo. 2

Am căutat din curiozitate în un catalog de prima calitate, a unei fabrici de gramofone din Viena, ca să văd în ce relațiune (măsură) stă, și cum e reprezentat Românul în această privință între celelalte națiuni. M'am îngrozit! Pretutindenea pe la toate popoarele am aflat zeci, sute și sute de bucăți, cele mai variate și mai frumoase de toate soiurile, arie, melodie, cântece, orchestre etc. ... iară sub rubrica: piese române, am aflat indicate numai trei piese din București, citește și te minunează lectorule... numai trei.

Puterea de inițiativă a unui individ, a unui popor se cunoaște și se judecă după gândul lui de întreprindere și prin aceasta se face acel popor cunoscut lumii și prin ea se manifestează totodată și puterea sa de luptă și de viață.

Dacă ar fi să-l judec poporul meu după aceste simptome, apoi slabe speranțe și puțină mângâiere mi-ar da mie puterea lui de luptă și viață. Dar prin atare întreprinderi și manifestări se arată totodată și gradul de cultură, pe care se află acel popor, se documentează astfel și atitudinea și capacitatea sa. Oare nu posedăm noi Românii nimic din toate acestea? Suntem noi în adevăr un popor atât de puțin capabil, avem noi într'adevăr atât de puțin spirit de întreprindere? Lumea străină ne crede în adevăr, că noi suntem un popor de nimica, că noi nu posedăm calitățile, ce se cer cu tot dreptul dela popor apt de propășire. De oarec dânsa ne vede trândavi nepăsători, numai consumători, dar nimic, sau numai puțin producători. Lumea ne va judecă totdeauna numai după faptele noastre și nu altfel,

Credincioșii stau într-o odaie spoită alb, răzmași de perete, cu privirile țintite la preot și ceasuri întregi se roagă. Preotul le adresează din când în când câte-o frază mângâitoare. Și aceasta așa merge la fiecare serviciu ceasuri întregi. Două dintre cele patru nenorocite au nervii ruinați total. Aceste sunt în spitalul din Kecskemét, ear celelalte două în sanatoriul Niedermann din Pesta. Alte zece femei, la cari s'a aplicat consultație medicală la începutul boalei, sunt mai bine. Poliția din Kecskemét a pornit cercetare contra preotului Gombár și de-ocamdată a oprit serviciile bisericesti. Gombár însă n'a luat cont de acest ordin. Tot așa purced autoritățile din Hodmezövásárhely și Nagykörös, unde propaganda nazareană a produs asemenea nebunie epidemică.

— **Cât ajutor de stat primesc școlile românnști din Selagiu?** Dintr'un raport al inspectorului școlar se vede că 94 învățători români primesc în total 40.423 coroane ajutor dela stat. — și anume: 91 învățători gr-cat. primesc 39.517 coroane; iar 3 învățători gr-or. primesc 906 coroane.

În legătură cu aceasta inspectorul se plânge, că abia în 43 școli se face ceva progres în limba ungurească; iar în 51 școli se face foarte puțin ori chiar nimica.

— **Moartea lui Mihail Zichy**. Un mare bărbat al neamului maghiar a trecut la cele eterne. Mihail Zichy, cel mai plăcut pictor al Țării, e pe catafalc în locuința sa din Petersburg departe de patria și familia sa. În mormântarea i-se va face cu mare pompă, dar soția lui nu va putea fi de față, căci și ea e greu bolnavă.

— **Prevederea vremii, după sârmele telegrafice**. Un învățat spune în privința asta că dacă sârmele de telegraf și telefon pe vreme liniștită dau un sunet ascuțit, e aproape vremea rea; dacă dinpotrivă dau sunet închis, grav, au să treacă două zile, fără să se strice vremea.

— **Ciocniri sângeroase**. Cu ocaziunea luării la inventar a averilor bisericesti din Francia, s'a întâmplat mari ciocniri între creștini și autoritățile civile. Iată ce se scrie despre întâmplările dela Sagnes (comitatul Haute). Doi jandarni și incatorul au intrat în biserică prin rîndurile poporului înarmat cu ciomege. Ei multă vreme nu s'au reîntors. În urmă se lășe vestea că poporul înfuriat i-a bătut în așa măsură, că i-a lăsat mai mult morți decât vii. La auzul acestor vești, poliția întregă, înarmată bine, s'a dus la biserică și a provocat poporul să se împrăștie, dar n'a fost ascultată, la ce poliția a îndreptat revolverul spre mulțime:

— Copii și femei, napoi! — strigară conducătorii poporului, iar ei au atacat poliția cu ciome-

gele. S'au auzit vr'o 40 împușcături și dintre cetățeni mulți au căzut grav răniți. Doi tineri se luptă cu moartea. În alte locuri creștinii atacă poliția cu furci de fier. Poliția și miliția a primit ordin că dacă la inventarierea averilor va întâmpina multe greutăți, poate să spargă ușile cu dinamită.

— **Istoria unei femei nenorocite**. La tribunalul din Pojon s'a făcut sfârșitul unei înfricoșătoare drame familiare. Persoana principală dramei și totodată acuzata din proces e nenorocita femeie: Drazsics Ida, care și-a înecat copilul în apă.

Drazsics Ida e fata unui industriaș cu stare bună, și acum e de douăzeci și cinci de ani. La etatea de douăzeci de ani s'a măritat după Milovan Drazsics, care foarte a iubit-o și care de asemenea era cu stare bună.

Bărbatul era foarte bun și trată foarte fin cu soția lui, dar numai în anul prim. S'a dat tinerii iar mai târziu deveni cartofor. Multa beutură, pierderile în cărți și nopțile pierdute prin birturi, l'au făcut nervos, în urma cărora față cu soția se purtă foarte dur. Ida era măritată de doi ani, când născuse copil. Gândise, că de dragul copilului bărbatul va fi față de ea iarăși bun și blând.

S'a înșelat! El devenise și mai dur, acuzându-o că nu e credincioasă și că copilul nu e al lui. Aceasta acuză a potențat năcazurile ei.

După ce s'a sculat din pat, a luat cu sine copilul și s'a dus la riul Passica. Un gând păgân a stăpânit-o. Istovită de puteri, lipsită de energie, chinată de nedreptățile și acuzele bărbatului, se hotărîse să-și arunce copilul în apă, apoi pe ea, ca astfel să facă odată sfârșit vieții ei nenorocite. Și-a aruncat deci prima dată copilul. El începea sărmanul să plângă și să strige, dar s'a confundat. Când apa iarăși îl aduse la suprafață, în tăcere își întindea mâinile după ajutor, dar de nou se confundase. Acum femeia uitase orice durere și orice chin, a cuprins-o însă compătimirea și groaza. A sărit în apă, să-și mântue copilul dar e prea târziu. Copilașul era mort.

Atunci l-a luat în brațe și l-a dus în pădurea din apropiere. L-a acoperit cu pământ și cu frunze vestejite, presărând pe deasupra flori găsite. Mama păcătoasă n'a putut să se deparie de fiul ei. În cealaltă zi dimineața s'a dus de nou la mormântul copilașului, la prânz s'a reîntors, dar după prânz iar a fost acolo. Un păstor a văzut-o, dar nu i-a zis nimic, ci a dat de știre străjei de noapte. Când femeia în cealaltă zi se duse la mormântul copilului, și straja era acolo. A început să întrebe, că cine-i și ce caută la ridicătura aceia de pământ. Femeia a marturisit totul. La ce

și cu tot dreptul, pentru că noi ne manifestăm prea puțin, sau de fel, pretutindenea acolo, pe unde se cere o acțiune ageră, intensivă, energică. Așa suntem noi pe terenul artei, în cazul de față pe cel al muzicii, așa pe terenul național, economic, pe terenul inițiativei și al întreprinderii, etc. dovadă avem, pretutindenea aparința ca Rutenezarea românilor din Bucovina, măcelurile Românilor macedoneni prin Greci, fără ca Românii să aibă marea energie recerută ca să se apere, ca să răspundă Grecilor corupți și ticăloși cu aceleși arme, cu aceleși omoruri și prădăciuni, ca astfel să fie temuși, stimați și respectați etc.

Și de unde vin toate acestea aparințe? Care e cauza? Aci nu e incapacitatea, nici lipsa noastră de viață, ei numai indolența, nepăsarea noastră de tot condamnabilă.

Așa d. e. e cunoscut, că muzica noastră, mai ales cea populară, întrece pe toate cele străine, aceasta o mărturisesc toți acei (chiar și străinii), cari au avut numai puțină ocaziune de a cunoaște mai deaproape muzica noastră populară, și totuși trândavia, nepăsarea, ne face, ca noi singuri să nu ne dăm seamă de tezaurul ce-l posedăm în poporul nostru, cu care, dacă l-am întrebuințat după meritul său, am putea face minuni și ne-ar admira lumea toată. Muzica noastră ne-ar face cunoscut lumii, de un popor nobil, gingaș, profund, de un popor eminent artistic, cu o producțiune abundanță, cu un sentiment profund, cu o forță mare de acțiune. Dară lenevia, trândavia, indolența, nepăsarea noastră, toate acestea din cauza lipsei de de conștiință națională, ne omoară, ne strivește, și noi pierdem astfel o filă după alta din cartea vieții noastre. Prin nepăsarea noastră am pierdut mult, foarte

mult, am pierdut deja terenuri mari etnice, am pierdut contingente întregi naționale, când gândim numai, că odată aproape întreg Balcanul a fost român, că odată toată Bucovina, toată Basarabia, Ungaria până dincolo de Tisa, până în Croația Slavonia și Istria, că chiar și Rusia de sud până în Chiev și până în Chereon a fost tot română. Putem admira cu tot dreptul astăzi energia și puterea de espansiune ce am avut-o odată și unde am ajuns astăzi? Adevărat e, că multe le-am pierdut prin urgia timpurilor nefaste, dar am pierdut mai mult prin indolența noastră proprie. Deci în fine e timpul suprem, ca să ne trezim odată din aceasta ticăloșie la o viață mai energică, la o activitate intensivă, puternică pe toate terenurile de propășire, să părăsim odată trândavia.

Vorbim aci de muzica națională, care e motorul acestor idei ce le desfășurăm aci pentru ea și ea e un stimul puternic pentru o activitate intensivă națională. Muzica națională e de mare însemnătate pentru noi Românii. Prin răspândirea ei, nu ne facem noi numai cunoscuți străinilor, ci ne creștem și pe noi înșine, pentru că dânsa influențează asupra tuturor oamenilor în mod educativ. Muzica națională ne trezește vibrațiunile cele mai adânci ale unei inimi adevărat române, ea ne transpune în mijlocul poporului nostru, fără de care noi cei așa numiți inteligenți nu prețuim nimic, ne transpune la sat, la câmp, la șezătoare, la clacă, la stână, la turmele oilor, pe colinele munților, unde ciobanul nostru, totdeauna poetic, încântă și le admirează oițele sale, cari împreună cu natura i-e unica lui societate, cea mai sinceră, cea mai dragălașă, cea mai inocentă.

În cântecele noastre respirăm noi amintirile timpurilor trecute de urgie, de dureri dar totodată

apoi a legat-o, a dus-o la procuratură, copilul mitel a fost dezgropat și așezat în cimitir.

La pertractare s'a purtat foarte liniștită. Se vede de pe fața ei, că a suferit mult. Apărătorul a cerut să fie achitată. Spune, că creerii femeii sunt atacați. Judecătoria a făcut cercetare prin medic care a constatat că creerii nu sunt atacați, dar n'are conștiință liniștită.

Nenorocita femeie a fost pedepsită la zece ani închisoare.

Penru nenorociții din Ferdinandsberg au mai contribuit prin domnul Ioan Negru preot, următorii:

Conform listei alăturate din	
Glodna-rom.	C. 8.—
Ioan Franțescu	—40
Făgețana, institut de credit și economii Făget	5.—
Avram Tomșa, comerciant Făget	—30
Fabius Dobreanu, cond. com. la Gloria Făget	1.—
Adam Dehelean, com. Făget	—30
Liviu Savu, com. Făget	—30
Vasilie Nicorescu, inv. emerit Făget	—40
Ioan Popoviciu, maestru călțunar Făget	—40
George Iosifoni mic, econom Glodna-rom.	—20
Dr. Octavian Popescu, cand. de adv. Făget	1.—
Ghiță Frâncu, serv. de bancă Făget	—20
Bostyán János, inspector Făget	—20
Nicolae Vernic mic, econom Dracinești	—20
	17.90
Contribuiri de mai nainte C.	203.72
Total	221.52

— **Gretna Green nouă.** Aceasta comuna mica scoțiană era odată renumită despre modul cum se puneau la cale acolo căsătoriile. Comuna e atât de mică încât nu poate să-și țină nici preot. Comunicația e rea și pe lângă aceea e situată departe de alte sate. Dar și aici se îndrăgostesc tinerii, ca în tot locul. N'are însă cine să-i comunne iar să meargă în satul vecin drumul costă mult.

Locuitorii acestui sătuleț în cazuri de cununie își aleg ei preot, anume pe ferarul de acolo. El dă binecuvântarea părechei îndrăgostite.

Anglia însă a oprit acest obicei. Ce să facă acum nenorocii, pe cari acum nu-i poate cunună ferarul din sătulețul scoțian? America patria libertății, s'a îngrijit de ei și anume: în Ohio este un oraș mic, cu numele Sonngstowne, unde căsătoria se leagă iute în mod discret, și încă cu ajutorul unui institut de credit pe acții.

Institutul se îngrijește de preot și de toate cele trebuincioase; cine vrea să se căsătoriască trimite direcțiunei înainte 27 coroane, și pentru aceasta sumă primește bilet de tren dela New-York până la Sonngstowne. Aici preotul dă binecuvântarea ba ia parte și la prânzul de nuntă, și toastează întru sănătatea tinerei perechi. și pentru această plată se poate iarăși reînțoarce la New-York. Institutul de credit, care se ocupă cu facerea de căsătorii în modul cel mai iute, are mari venite. În 1904 a efectuit 1500 căsătorii, în 1905 4000 pe lângă cea mai perfectă discreție.

— **Primejdiile din Londra.** Un comerciant din Berlin care a petrecut zilele trecute în Londra, deși era însurat, umblă după aventuri. A făcut cunoștință cu o fată, și a petrecut-o acasă. Fata deodată a lăsat pe comerciant singur în odaie. Comerciantului i-s'a părut purtareea fetei suspectă, și a căutat să scape. Mai întâi a deschis o ușe tapetată, unde a avut o privilegie îngrozitoare. A văzut pe un om îmbrăcat elegant care sângeră, încă răzâmat de părete. A vrut să scape într'altă parte, dară doi bărbați cu fizic puternic i-au oprit drumul. În fine i-a succedat să-și facă loc cu pumnul, și imediat a alergat la poliție, dară în acel cartier, unde o casă e ca cealaltă, n'a succes de a da nici de urma fetei, și nici de a complicilor ei.

— **La mormântul lui Ninon.** Ziarul «German American Annuals» publică din tinereța renumitului poet american Walt Whitman următorul episod romantic; pe când era Walt Whitman iurist, locuia împreună cu fratele său Matthew și alții doi colegi — Weaton și Brown. — umblau de obicei într'o mică cafenea din Nordriver. Proprietăreasa cafenelei era o văduvă din Elveția și fica acesteia, Ninon o frumusețe de șaptesprezece ani era admirată de cei patru tineri. Cafeneaua era cercetată cu deosebire de Germani și Francezi. Într'o Miercuri, când ea de obicei s'au adunat cei patru tineri la masa lor, Ninon lipseă din cafenea. Bătrâna Margery care-i servea denegă orice deslușire referitoare la absența fetei. La repetitele întrebări însă a tinerilor îi conduse în curte unde nu departe de casă era un mormânt proaspăt și arătând spre el, le zise; «aici e Ninon», Walt Whitman sta

înărmurit de durere. Auzind suspine înăbușite se întoarce și văzu cum Brown stă răzâmat de un pom — palid ca moartea. Weaton zăcea la pământ frângându-și mâinile și plângea ca un copil. Singur Matthew stă liniștit și nemișcat. Peste o săptămână însă, l'au condus, și pe el la groapă.

— **Procesul de divorț al contesei Castellane.** De câteva săptămâni societatea pariziană și cu deosebire cercurile deputaților se ocupă mult de viața familială a deputatului naționalist contele Boni Castellane, care a luat de nevastă fica milionarului american Gould. Contesa a aflat scrisori foarte compromițătoare pentru mai multe dame din aristocrație, burgezime și lumea financiară. Contesa a plecat din castel numai de cât și a intentat proces de divorț contra bărbatului. Și-n zilele trecute era să se țină prima pertractare, s'a amânat însă pe 14 Martie. Din acest singur proces se vor porni alte multe procese de divorț, în cari însă părții vor fi bărbații. Contesa Castellane a plătit datoriile bărbatului la vre-o 23 milioane franci și a luat parte și la demonstrațiile lui contra republicei.

Acum câteva zile la demonstrația contra lui Loubet era să o dețină. Din căsătorie s'au născut trei copii.

— **Dragostile Mariei Antoinette.** Istoricii afirmă, că Maria Antoinette a nutrit dragoste platonice pentru contele șvedian Fersen. Alherito Lombroso însă e de altă părere și în *Italia moderna* critică aspru fidelitatea în căsătorie a reginei nenorocite. Deja Lenotre a dovedit într'o cât-va, că regina afară de contele Fersen a iubit și pe alții și nu tocmai cu dragoste platonice. Maria Antoinette petrecea aproape tot timpul în Trianon, unde nu era conturbată nici de regele. Primă în apartamentele ei bărbații, cari îi câștigau simpatie, luă parte la balurile mascate, scriă și primă scrisori. Toate scrisorile adresate lui Fersen se sfârșesc astfel: «je vous embrasse de tout mon coeur!» Fersen dăruise reginei o fotografie de a lui în miniatură, și cu ocazia refugiării ei în Varennes, în secret i-o dete în dărăt cu observația, că în zile mai fericite îi va cere-o iarăși. Cum ar și fi altfel explicabil faptul, că Fersen refuză cu energie orice plan de căsătorie propuse de tatăl-său? și în scrisorile cari le primea dela Maria Antoinette fraze întregi erau subliniate, ori tăiate afară. Când regina a fost prinsă și aruncată în închisoare, a trimis lui Fersen — prin contele Esterházy — un inel mic cu observația că «i-se potrivește pe degetul cel mic». Așadar regina a avut și măsura. După toate aceste, abea se poate trage la indoială, că cavalerul conte șvedian i-a fost numai prieten.

de bucurii și fericiri, de eroism și de acțiuni puternice. Prin ele se deșteaptă în noi și în copiii noștri, în întreaga generațiune simțământul național, adorațiunea noastră pentru eroii noștri, pentru martirii noștri naționali, pentru barzii noștri, pentru moșii și părinții noștri, pentru dragostea de țară și de pământul nostru sfânt strămoșesc, în scurt pentru tot ce e al nostru. Cântul e îndecomun cea mai profundă expresiune a unei inimi simțitoare, e cea mai fină vibrațiune a simțimentelor, care cearcă cu ale ei mișcări (undulațiuni) se producă tot acel efect, tot acel simțământ, un echo în lumea eternă, în inima altuia.

Alte popoare d. e. Germanii au înțeles de cu timpuriu influința ce o are puterea cântului asupra educațiunei tineretului, asupra unei întregi generațiuni, și ei au ridicat muzica lor națională la o înălțime de care stăm uimiți. Și aceasta a făcut-o un popor, de care se știe, că din fire nu este el nici muzical nici poetic; — nu e nici atât de jingăș nici atât de nobil simțitor, precum e Românul. Despre Român se zice totdeauna, că el e «născut poet și cântăreț», ceace despre Germanii nu se poate zice nici odată, și totuși cât de departe a dus el, prin muncă și stăruință severă în aprecierea acestui factor principal de creștere națională. De ce nu o facem și noi? De ce nu luăm noi măcar exemple de pe acolo, pe unde sunt ele bune? De ce poporul român nu face în această privință măcar pe jumătate din aceea ce face poporul german? Mai ales pe terenul muzical, unde suntem noi deja dela natură atât de bine dotați? Ce minuni am putea face, când noi n'am fi atât de indolenți, atât de nepăsători, când ne-am uză cu toată seriozitatea de facultățile ce ni-le-a dat natura.

Zic, Germanii cultivează mult cântul lor național și arta muzicală. Prin toate școlile dela cele mai mici până la cele mai mari, pretutindenea au ei choruri, chiar și pe la sate (prin Transilvania se află încă prin unele locuri) copiii de mici se întrec în cunoașterea cântecelor germane naționale, o lume întreagă de tonuri și de armonii naționale se cultivă la acest popor și rezultatul e, că Germanii au cucerit aproape toată lumea cu cântul lor, dar mai presus de toate ei și-au indicat — aere perenis — prestigiul lor înaintea lumii, ca nici un alt popor, ei și-au dezvoltat prin cântec conștiința lor națională și conștiința de sine, ca nici un alt popor. Eu mă incumet chiar de a susține, că toată conștiința de sine, toată conștiința lor națională, toată energia și puterea lor mare de care dispun etc. au ei în cea mai mare parte de a mulțumi numai acestui moment: *cultivării muzicii lor naționale*. Ei introduc orice inovațiune națională-muzicală, în școală și în popor, ei uzează de toate instrumentele muzicale și o dezvoltă muzica pe o treaptă foarte înaltă. Germanii au înțeles imediat importanța ce o poate avea gramofonul pentru lăfșirea muzicii în popor, că acest instrument e un mijloc perfect de educațiune și de dezvoltare a simțului național.

Prin gramofon se poate lăși cântecul național pe la țară pentru popor, pe la clacă, șezătoare, pe la hramuri (pe unde se mai află ele), pe la nunți și petreceri, și în loc ca să auzim niște scârțâituri străine, străine de ființa noastră, nepriecute de popor, în loc de niște ciardașuri exaltate, nebunatică, fără melodie și fără senz, în loc de niște valsuri și polce nemțești ce nu-s pentru noi, și de multe alte cântece străine de o valoare

de tot dubioase, ce se introduc cu forța în mijlocul nostru, chiar de noi înșine, de cei așa numiți «inteligenți», de niște derbedei muzicali stricați de tot străinismul ce se încuibă neînțecat în obiceiurile noastre ca un «virus contagiosus», s'ar deprinde poporul nostru mai bine cu cântecul nostru duios, fermecător, cu jocurile noastre, istorice-pitorești-naționale, ce-i păstrează firea sa națională-română, datinile și obiceiurile sale vechi naționale. În timpul mai nou, am auzit adeseori schimosități și pocituri de arii și (cântece) străine ce fac drum și cale largă prin poporul nostru, am auzit compozițiuni (cântece) cu titule românești scrise de toți străinii lumii, cari n'au nici o idee despre spiritul, simțământul și firea poporului român, cari n'au nici o idee de frumuseța cântecului românesc, cari nu cunosc nici inima nici sufletul poporului, dar scriu mereu totdeauna nechemați pentru poporul român, ca să facă numai geșefuri și afaceri de parale.

Acești faimoși autori au fost pretutindeni supranumăroși, superflu, espulsați și luați la goană, dar pe pământul românesc au aflat ei terenul cel mai bun și mai potrivit de a plasa spurcăciunile lor, produsele lor cele abjecte, murdare grețose, de ce? fiindcă noi Românii primim cu entuziasmul cel mai înfocat tot ce e străin, fie cel product cât de rău, cât de corupt, cât de decăzut numai străin să fie, pentru că îmbrătoșarea orbitoare a străinismului «in capita et membris», e cultură, e civilizațiune noastră.

Mai ales în România, și în special în București se păcătuiește mult, foarte mult în această privință. (Va urma.)

— **Intru mărirea lui Dumnezeu.** M. O. D. Vasile Beleş, paroh gr.-or. rom. din Chitigház a dăruit școalelor noastre din loc trei icoane în valoare de 100 cor., cari reprezintă Sta Treime. Acestea icoane s'au sfințit prin părintele Ioan I. Ardelean, care la finea actului prin o vorbire bine simțită și prin cuvinte alese a exprimat donatorului mulțumite zicând între altele: «Aceste icoane să fie păzitorul școalelor noastre, să le feriască de orice primejdie». D-zeu să-i răsplătească marimimoasa faptă.

— **Papa Pius X și principele sinucigaș.** Mitropolitul din Neapole nu a lăsat să îngroape pe tânărul principe sinucigaș Pignatelli-Strongoli după ritul bisericesc, cu toate că deja se adunase toată lumea la înmormântare. Tatăl principelui s'a adresat în persoană la Vatican, de unde în fine la 5 după prânz a sosit răspunsul papei, care a întărit energie hotărârea mitropolitului din Neapol. N'au avut ce face, au fost siliți să îngroape pe tânărul sinucigaș fără flori și fără preot. Aristocrații din Neapol cari au fost obicinuți ca papa să cedeze, sunt revoltați de severitatea papei. Dar nici nu se va afla în curând vre un principe, care să se sinucidă.

— **Cutremur de pământ în Columbia.** Despre cutremurul de pământ din Columbia, care a cauzat mari daune în America-de-Sud, primim următoarele știri amănunțite: Cu ocazia cutremurului, mai multe izule au dispărut. Cutremurul s'a estins pe întreg teritoriul din America-de-Sud, având valori colosale de mari. În urma cutremurului mai toți vulcanii au fost puși în acțiune.

— **Demonstrări studentești.** Din Lemberg se vestește, că la universitatea de acolo a fost mare demonstrație. Universitarii Ruteni contra hotărârii rectorului, au ținut adunare la universitate, din ce cauză s'au iscat neînțelegeri între ei și cei Poloni. Universitatea probabil va fi închisă.

— **Studentii ruteni au atacat pe cei poloni cu petrii.** Rectorul și ceilalți profesori s'au ascuns dinaintea furiei studenților, în chilia portarului. Rectorul a telefonat la poliție. A și sosit îndată ajutor, dar n'a putut face nici o rânduială. Cincisprezece studenți au fost răniți. Toate ferestrele dela universitate au fost sparte.

— **Contra Indienilor.** Puterile civile din Mexico, au hotărât nu odată, că vor stârpi pe bieții Indieni—din acele părți, dar aceste hotărâri n'au dus-o la îndeplinire. Acest popor și acum e sălbatic. Vreme puțină sunt pacinici, omorurile însă sunt foarte dese. Ei trăesc în ținutul So:ora din Mexico. De aici fac apoi escurzii stricioase. În zilele trecute iarăși au dat semn de viață Indienii dintre crepăturile munților. La 18 chm. de la San Mignel au atacat opt căruțe încărcate cu bucate și au omorât pe toți oamenii, cari erau cu acele căruțe.

— **Două milioane pentru bisericile din Franța.** Din Roma se telegrafează, că un binefăcător a pus la dispoziția Papei, două milioane franci, pentru bisericile din Franța. Se crede că cele două milioane le-a dăruit ex împărăteasa Eugenia.

— **Vindere de vie,** în Ó-Paulis în apropierea trenului e de vânzare o vie sădită (strugari albi) de o mărime de 1204 II cu 2800 loze și cu locuință Cumpărătorul, care prin epistolă își va însuși sosirea, îl voi aștepta cu căruța la gara din Ó-Paulis. Schmidt Benedek, Ó-Paulis-nr. 318.

— **Femeile engleze,** nici odată nu folosesc la față decât «Lapte de castravete» ce se găsește în adevărata calitate engleză în farmacia în Balassa K., în Budapest—Erzsébetfalva. Spre influință sigură și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, sapunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 1.20. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogueria lui Vojtek și Weisz.

— **In mii de casuri** a făcut minune dl Albert Müller (Budapesta, V Vadasz-utca 42/K) cu invenția sa: crucea dublă electro-magnetică Nr. 86,967 R. B. Astăzi ne aflăm de nou în poziția de a publica două scrisori de recunoștință, pe cari le-a primit inventatorul acestei cruci. Acestea sunt: Stimate dl Müller! Resultatul, la care se ajunge cu aparatul d-voastră, e minunat. Prin folosirea acesteia m'am vindecat pe deplin de durerea reumată, de care suferiam. Primește deci sincera mea mulțumire. Cu distincă stimă F. Litschidt (Német-Palanka) la 11 Februarie. — Prea stimate d-le Müller! Te rog a-mi trimite un aparat al d-voastră, care mi-a ajutat contra durerii de inimă, și de care am lipsă pentru o amică a mea. Cu stimă Vilma Wawik (Agram, la 31II.)

— **Schveffer și Vörös,** floriști în Arad, palatul minorilor. Efectuesc pe lângă prețurile cele mai moderate *cununi, buchete* și alte *impodobiri de flori.* Planuri pentru parchetare fac gratuit.

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner și Fleischer,** Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'00 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucurosi probe. *Leichner și Fleischer,* Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **S-a deschis** prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann Arad. Piața Tökölj în colțul străzii Lázár Vilmos. Un izvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. rămân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf.*

Economie.

Arad, 5 Martie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 26 Februarie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16.78—16.80
Secară pe Aprilie	13.70—13.71
Orz pe Aprilie	15.42—15.44
Cucuruz pe Mai	13.80—13.82
Grâu de toamnă pe 1906	16.72—16.74

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16.72—16.74
Secară pe Aprilie	13.66—13.68
Ovăs pe Aprilie	15.40—15.42
Cucuruz pe Mai	13.78—13.80
Grâu de toamnă pe 1906	16.70—16.72

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
« « mic	« 160.—
« brut « mare	« 156.—
« « mic	« 158.—

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 kgr.	Cor. 15.70—15.80
« 79—100 «	« « «
Secară: 100 «	12.20—12.30
Orz: 100 «	13.50—13.60
Ovăs mercantil 100 kgr.	13.60—13.70
« cernut 100 kgr.	13.50—13.60
Cucuruz nou 100 «	13.20—13.30
« vechiu 100 kgr.	« « «

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 kgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut *Calindarul „Poporului Român”* po anul 1906 și se află spre vânzare la Administrația „Tribunei” în Arad. Prețul 40 fil., plus port 10 filerli.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

196 număr/vhtó. 1906.

Arverési hirdetmény.

Ahított bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel hóhírré teszi, hogy a bjénoi kir. járásbíróságnak 1906 évi sp. 76 8 számú végzése következtében dr. Burdán Tivadar ügyvéd által képviselt Tripon Juon javára Fehér Sándor és neje ellen 660 kor. s jár. erejéig 1906 évi Február hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglat és 1640 kor. becsült következő ingóságok, u. m. gözcséplőgépn nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a horosjenői kir. járásbíróság 1906 évi V. 127 számú végzése folytán 660 kor. tőkekövetelés, ennek 1906 évi február hó 2 napjától járó 5% kamatai 1.3% vándódíj és eddig összesen 138 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Gurbán Czizmás Todor és Halmazsán Pável gurbai lakosok udvarán leendő eszközzésére

1906. évi március hó 14 napjának d. u. 3 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzietés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatották és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Bjenőn 1906 évi február hó 27 napján.

Nagy,
kir. bír. végrehajtó.

Chitie mobilată cu umblare separată e de dat.

Adresa la Administrație.

In cancelaria subscrisului află numai de cât aplicare

un candidat de avocat

Pracsă să recere, cei cu doctoratul iuridic vor fi preferiți.

Cu stimă:

P u j. Toma Jenciu,
advocat.

Afiă aplicare momentană

3 culegători tipografici

buni

în Tipografia «Tribuna».

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma” de Russu Șirianu	Cor. 2.—	plus 10 fil. porto
„Povestiri și schițe” de S. Secula	1.—	„ 5 „ „
„Nuvele” de Emil Zola	Cor. 0.40	„ 5 „ „
„Școlarul declamator”	„ 0.50	„ 5 „ „
„Stropi de roană”	„ 1.—	„ 10 „ „
„Aur” Const. Hodoș	„ 1.50	„ 10 „ „
„Telegrama” farză în 8 acte	„ 0.30	„ 3 „ „
„Amicul Poporului” T. Vucalescu	„ 1.—	„ 10 „ „

Aten- țiune!

Cu onoare aduc la cunoștința on. Doamne și D-șoare române din loc și jur, că în atelierul meu de croitorie, pregătesc tot felul și cele mai moderne toilete de dame, ca gust și croiu.

On. Dame cari doresc a cunoaște croitoria și cusutul, îl pot învăța la mine în trei luni de zile.

Damelor streine de loc, la dorință le convin cu vipt.

Adresa: **Popovits Lila, Arad.**
(Minorita palota, I-ső em. 10-ik ajtó).

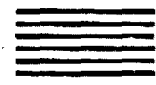
Am onoare a aduce cu tot respectul la cunoștința onor. public și onor. mei cumpărători, că

căsăpia mea de pân' acum

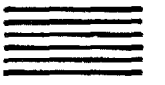
din Hunyádi-u. am strămutat'o în Forray-u. 1. (în casa lui Auerbach) — și o-am aranjat întru totul corespunzătoare cerințelor timpului de azi.

Rog pentru binevoitorul sprijin al marelui public, și semnez — — — cu toată stima:

Milan Stojakovits, casap.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad. — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austroungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stărământoare de cucuruz, mașini de săpat, de tălat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitans), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigării miel și marț, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinării sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atit de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o

Preluare de Berărie.

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. Publicului din loc și jur, precum și tuturor iubiților mei oaspeți, că

Berăria și refectoria „Millenium“ de sub firma Braun și Schuch

la care și eu, de 10 ani, am avut parte, în urma repășirii pretinești a soțului meu Braun Gusztáv, începând cu ziua de azi o voi conduce eu singur.

Când atrag deci, binevoitoarea atențiune a P.T. publicului, asupra

Berăriei și
Refectoriei • „MILLENIUM“

de sub conducerea mea, rog totodată, ca și până acum, să binevoiască a mă onora și pe mai departe cu prețioasele visite, — iar nisuița mea principală va fi mereu ca, stimaților mei oaspeți, să le pot servi cele mai bune mâncări și beuturi.

Cu deosebită stimă: **Schuch Ferencz.**

„LUGOȘANA“ inst. de credit și economii, societate pe acții în Lugos.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii ca societate pe acții „Lugoșana“ se convoacă la a

XVII-a adunare generală

care se va ține în Lugos la 15 Martie st. n. 1906 înainte de amiază la 10¹/₂ ore în localitatea institutului.

Obiectele de pertractare:

1. Raportul direcțiunii despre agendele instit. pe 1905.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decidere asupra bilanțului.
4. Propunerea direcțiunii și decedere asupra întrebuintărei profitului.
5. Alegerea a 2 membrii în direcțiune și a unui membru în comitetul de supraveghiere.
6. Eventuale propuneri,
7. Exmiterea a 2 acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. T. Domnii acționari, cari vorse a participa la adunare cu vot decisiv în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență, cel mult până la 14 Martie a. c. 12 ore a. m. la cassa institutului.

Lugos, în 27 Februarie 1906.

DIRECȚIUNEA.

Active.		CONTUL BILANȚ.		Pasive.	
Cassa în numărare la 31 Dec. 1905	56,933-35			Capital de acții	300000
Cassa de păstrare postală	4,069-85	61003-20		Fond de rezervă general	50,772-03
Cambii de bancă	1,548,933-85			Fond de rezervă special pentru dubioase și perderi disponibil	8,431-69
Cambii cu acoperire hipotecară	631,351-24	2180285-09		Fond de penziune al oficianților	17,949-90
Imprumut hipotecar		33034-95		Fond cultural disponibil	8,147-75
Realități		6824-87		Depuneri spre fructificare	1544299-75
Efecte		25641-10		Reescompt	448122-04
Mobiliar	3,812-60			Interese anticipate pro 1906	23992-93
după amortizare de 10%	381-26	3431-34		Dividende neridicate	630
Capital elocat la bănci străine		117733-66		Contribuție după interese la depuneri	3735-28
Interese de reescompt anticipate		5248-42		Creditori	24164-82
Anticipațiuni		11120-65		Venit transpus din 1904	1,120-55
Diverse conturi debitoare și interese restante		24077-03		Venit curat pro 1905	37,033-57
					38154-12
					2468400-31
		2468400-31			2468400-31

CONTUL PROFITULUI ȘI AL PERDERILOR.

Perderi.		CONTUL PROFITULUI ȘI AL PERDERILOR.		Venite.	
Interese capitalizate și ridicate	73,149-30			Venit transpus din anul 1904	1120-55
Interese de reescompt	27,833-66	100982-96		Interese după cambii de bancă	136,348-91
Contribuție erarială și comunală	10,186-86			» » » cu acop. hip.	30,181-51
Contribuție de 10% la depuneri	7,314-91	17501-77		» » » împrumut hipotecar	1,767-19
Salare		16100		» » » capit. eloc. la diferite bănci	5,599-38
Marce de prezență		1248-50		» » » efecte	1,031-44
Requisite		1593-55		Venit dela realități	395-02
Tipărituri		421-40		Proviziuni	3547
Competință de timbru		232-83			
Porto		1375-81			
Chirie		960			
10% amortizare din mobilier		381-26			
Spese de călătorie		298			
Scopuri de binefacere		360-40			
Anunțuri		380-40			
Venit transpus din 1904	1,120-55				
Venit curat pro 1905	37,033-57	38154-12			
		179991			179991

Lugos, la 31 Decembre 1905.

Directorul executiv:
Dr. George Popoviciu, m. p.

DIRECȚIUNEA:

Pentru comptabilitate:
Vasilie Jurca, m. p.

Alexandru Maniu, m. p. Nicolae Ianculescu, m. p. Constantin Popoviciu, m. p. George Crăciun, m. p. Geoge Iacobescu, m. p.
Coriolan Bireescu, m. p. George Albucescu, m. p. Ioan Cădariu, m. p. Vasilie Nicolescu, m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Titu Hațieg, m. p. Demetriu Jucu, m. p. Lazar Lungu, m. p. Simeon Barbulescu, m. p. Ioan Muntean, m. p.
președinte.